

NA NOVI POTI

Delavci Avtomatike uresničujemo svoje družbeno-ekonomske in druge samoupravne pravice ter odločamo o drugih vprašanih svojega položaja neposredno in enakopravno na načelih vzajemne odvisnosti, odgovornosti, solidarnosti in demokratične povezanosti. Vse pa v skladu z delavčevim vlogom v združenem delu in na načelih socialističnega samoupravnega združenega dela.

Izhajajoč iz teh načel je Avtomatika v preteklem obdobju doživljala reorganizacijske spremembe, ki ne pomenijo samo konstituiranja novih TOZD in delovnih skupnosti, pač pa v prvi vrsti zagotavljanje smotrnejše delitve dela ter njene povezanosti v celoto odnosov družbenega dela in njegove delitve.

Danes je večina dela, ki temelji predvsem na samoupravni aktivnosti, opravljena. Tako se bomo 30. maja delavci z osebnim izjavljanjem na referendumu odločili za sprejem dveh konstitutivnih aktov — Samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo in Samoupravnega sporazuma o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti. Šlo bo torej za akta, ki sta potrebna za konstituiranje novih temeljnih organizacij in uveljavitev sprememb v organiziranju ter pomenita osnovo za pravično, na zakonu temelječo delitev sredstev. Izvajanje njune vsebine pa pomeni tudi osnovni pogoj za pravilnost medsebojnih odnosov pri ugotavljanju, razporejanju in delitvi dohodka, ki so do neke mere rezultat razčiščenega stanja medsebojnih finančnih obveznosti med temeljnimi organizacijami v Avtomatiki.

Časovno v to obdobje sovpadajo tudi sprejem statuta v tistih TOZD in delovnih skupnostih, ki so doživele reorganizacijsko spremembo ali pa so se na novo konstituirale.

Referendum 30. maja naj bi ponovno potrdil pravilno usmerjenost delovne organizacije na njeni novi poti zagotavljanja gospodarskega kakor tudi družbeno-ekonomskega razvoja. Pravilno zato, ker smo se zanj odločili delavci v času poprejšnje obravnave, ki je v postopku dograjevanja ogrodja samoupravne organiziranosti delovne organizacije izredno pomemben. Skozi pripombe in predloge, ki smo jih dali na zborih, se odraža naše zavestno prepričanje v opredelitev za sprejem samoupravnih sporazumov. S tem se odraža tudi naša odločnost na poti k ciljem združenja (da smo povezani s skupnimi interesi pri delu in doseganju rezultatov dela), ki jih bomo lahko uresničili le s prevzemom skupnih pravic, obveznosti in odgovornosti.

Zavedamo se, da delavci Avtomatike kot samostojne in samoupravne organizacije upravljamo gospodarske dejavnosti, ki jih določamo z omejenimi samoupravnimi splošnimi akti in na ta način s skupnim delom ustvarjamo pogoje za hitrejši razvoj, tako Iskrinih kot širše družbenih samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov.

Š.D.

Nihče zunaj organizirane aktivnosti in odgovornosti

Na nedavni seji CK ZKS, posvečeni nalogam zveze komunistov pri nadaljnji krepitvi položaja delavca v družbeni reprodukciji za učinkovitejšo gospodarjenje, je uvodno obširneje spregovoril izvršni sekretar predsedstva CK ZKS Martin Mlinar

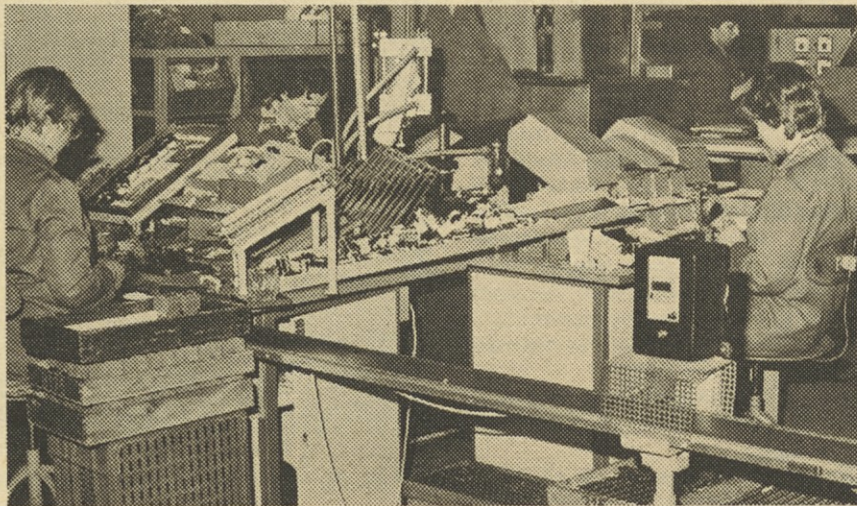
Na začetku svojega izvajanja je ugotovil, da je akcijski pristop pri oblikovanju konkretnih nalog ZKS, s katerim smo presegli splošno resolucijsko obravnavanje temeljnih vprašanj razvoja socialističnega samoupravljanja že sam po sebi zagotovil, da so se organi in organizacije ZK začeli bolj usmerjati k obvladovanju družbene prakse na posameznih področjih družbenega dela in življenja. Tako komunisti Slovenije odgovorno prevzemajo svoj delež pri skupnih naporih vseh komunistov pri razreševanju osnovnih vprašanj zagotavljanja stabilnejšega materialnega razvoja družbe in krepitve samoupravnega položaja delovnih ljudi in občanov. Vendar pa pri svojem delovanju komunisti kot tudi druge socialistične subjektivne sile pogosto še niso dovolj dosledni in uspešni pri povezovanju osnovnih vprašanj in problemov tekočega gospodarjenja s ključnimi vprašanji preobrazbe položaja delovnih ljudi in občanov v družbeni reprodukciji.

Ugotovil je, da se moramo zaustaviti pri tistih temeljnih vprašanjih, ki zavirajo proces krepitve položaja delavca v družbeni reprodukciji in stabilen ter skladen razvoj materialne osnove socialističnega samoupravljanja. Tako je treba ugotoviti, da nalog, ki izhajajo iz kongresnih usmeritev, kljub široki družbeno-politični aktivnosti ne uresničujemo na vseh področjih v družbeni reprodukciji in družbi ter v vseh delovnih in družbenih okoljih enako dobro, organizirano, vztrajno in ustvarjalno, zaradi česar nismo povsod enako uspešni in učinkoviti. Predvsem smo se v posameznih delovnih in družbenih okoljih premalo vztrajno in odločno angžirali pri nadaljnjem razvijanju in utrjevanju samoupravnih dohodkovnih odnosov, pospeševanju združenega dela in sredstev, povečevanju družbene produktivnosti dela, premagovanju težav, ki jih povzročata nezadostno znanje, poznavanje načinov in možnosti za uspešno razreševanje tekočih in razvojnih gospodarskih nalog g. Navzoča so hotenja, da se stvari razrešujejo na usedlinah starih odnosov in po starem.

Tu je Mlinar menil predvsem nerazrešene strukturne probleme v proizvodnji, neskladje med ponudbo in povpraševanjem, neuravnovešeno pla-

čilno in devizno bilanco, pretirano rast cen in življenjskih stroškov, hitro rast sredstev za osebne dohodke, skupno in splošno porabo in podobno.

Sedanji družbeni trenutek terja posebno pozornost z dveh vidikov: eden je, da zagotovimo boljše delo in gospodarjenje ter da se usposobimo za učinkovitejšo obvladovanje nekaterih občutljivih točk v tekočem gospodarjenju in pri uresničevanju razvojnih nalog z vidika naših strateških usmeritev v samoupravnih planih in družbenem planu Slovenije; drugi je, da moramo biti posebej pozorni pri izboru ukrepov ekonomske politike, s katerimi je potrebno preprečiti nekatere neugodne tokove v gospodarjenju, toda ukrepati tako, da bomo z njimi predvsem aktivirali odgovorne dejavnike združenega dela in družbeno-političnih skupnosti, da spremene svoja ravnanja, ne pa, da bi razširili pristojnosti administracije, ki bi neposredno urejala odnose pri gospodarjenju in v družbeni reprodukciji. Taki ukrepi imajo lahko dolgoročne učinke na stabilizacijo gospodarstva le v primeru, če so usmerjeni k motiviranju delavcev, da v medsebojnih odnosih v združenem delu iščejo skupne rešitve za ustvarjanje večjega dohodka in trajno reševanje skupnih interesov in problemov celotne družbe.

Temeljna organizacija združenega dela praznuje 30 - letnico svojega obstoja. Na sliki: Linija za sestavljanje krmilnih kontaktorjev.

Z delovnega posvetovanja CK ZKJ in Iskra.

Tu ima ZK pomembno nalogo, da s svojo aktivnostjo pri spodbujanju in uveljavljanju samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja ter z ustreznimi ukrepi organov družbenopolitičnih skupnosti učinkovito vpliva na razreševanje tekočih problemov in operativni pristop zveze komunistov pri reševanju teh vprašanj bo zagotovil, da ne bo nihče ostajal zunaj organizirane aktivnosti in brez odgovornosti.

Z usklajeno aktivnostjo moramo ustvariti pogoje, da bodo lahko delavci s praktičnim reševanjem usmeritve v družbenih planih uveljavljali družbeno naravo dohodka. Te rešitve morajo izhajati iz ustavno opredeljenega položaja delavca v TOZD in praktične izpeljave pravic in obveznosti ter odgovornosti iz minulega dela, samoupravnih sporazumov in do-

govorov o temeljih plana, iz odgovornega izpolnjevanja prevzetih obveznosti, skratka iz odnosov, v katerih bodo delavci v TOZD obvladovali prevzetih obveznosti, celotno družbeno reprodukcijo in zavestno prevzemali odgovornost zanj. Takšno razumevanje problemov in nalog pomeni, da ne bomo prišli do pravih rešitev, če se bomo predvsem zatekali k starim metodam administrativnega poseganja v odnose, ki je obremenjeno z usedlinami družbenega odtujevanja, ampak samo tako, da bomo z družbenimi in administrativnimi ukrepi utrjevali samoupravno odgovornost vseh subjektov združenega dela in družbenopolitičnih skupnosti za uresničevanje nalog in odnosov, ki so opredeljeni v sporazumu o temeljih planov v okviru dejansko ustvarjenega dohodka.

DELOVNA SKUPINA CK ZKJ V ISKRI

Preveč sredstev iz gospodarstva se preliva v negospodarstvo

„Večanje storilnosti večja tudi celoten prihodek, vendar se nesorazmerno velik del teh sredstev prelije v negospodarstvo“, to bi bila glavna ugotovitev ob obisku delovne skupine CK ZKJ v Iskri. Delovna skupina, ki jo je vodil Pavle Gazi, izvršni sekretar Predsedstva ZKJ je obiskala Iskra-Industrijo elementov v petek, 11. maja letos. V skupini so bili še zastopniki ZSJ, Izvršnega sveta SFRJ, spremljali pa so jih tudi zastopniki slovenskega IS, sindikatov in drugi. Pogovora pa so se udeležili predsednik DS Iskra Otmar Zorn, Anton Stipančič, namestnik predsednika kolegijskega poslovnega organa, glavni direktor IEZE Gojmir Blenkuš in vsi vodilni družbenopolitični in poslovnih delavci DO IEZE in TOZD te delovne organizacije.

Druga važna ugotovitev je bila, da je pri večanju proizvodnje in še bolj pri večanju produktivnosti preveč odliha sredstev iz gospodarskih organizacij. Tako nastane skoraj absurdni rezultat, ko ob veliki prizadevnosti kolektiva sicer raste akumulacija, vendar daleč nesorazmerno manj od dajatev in prispevkov interesnim skupnostim.

Tu je zlasti zanimivo dejstvo, da so najbolj obremenjene tiste TOZD, ki imajo slabo razvito tehnologijo, oz. avtomatizacijo. Prav te imajo velik delež živega dela, to pa je najbolj obremenjeno z dajatvami in prispevki. Tako si ne morejo ustvariti sredstev za modernizacijo proizvodnje in ostajajo v začaranem krogu ročnega dela in odliva sredstev na podlagi osebnih dohodkov zaposlenih.

Zakon o združenem delu v Iskri zelo lepo uresničujemo. V pogovoru so predvsem pregledali samoupravno in družbenopolitično dejavnost na konkretnem primeru Industrije elementov. Ta delovna organizacija z 9 TOZD je že nekaj let pred izidom Zakona o združenem delu v tedanjih obratih uvedla samostojna družbeno-ekonomska merila, se pravi, da so imele že takrat vse tovarne in večje delovne enote lasten obračun in so samoupravno lahko vplivale tudi na delitev produktov svojega dela.

Zato je tudi Zakon o združenem delu našel to DO pripravljeno in so po ustanovitvi TOZD samoupravne pravice le poglobljali in izpopolnjevali. Skladno z zakonom o združenem delu združujejo sredstva za investicije,

(Nadaljevanje na 2. strani)

stikala DO Elektromehanika v Kranju. Na sliki: Linija za sestavljanje krmilnih kontaktorjev.

V ponedeljek, 14. maja 1979 je prišla v Iskro gospodarska delegacija DLR Koreje, ki jo je vodil podpredsednik državnega komiteja za znanost in tehniko ZO Ung Ho. Delegacijo je spremljal tudi tovariš Nešič iz Zveznega komiteja za energetiko in industrijo. Goste je sprejel namestnik predsednika kolegijskega poslovnega organa Anton Stipančič.

Med pogovorom so predstavili korejskim gostom Iskro in njeno delovanje. Gostje so se zanimali za možnost obojestranskih stikov, tehničnega in poslovnega sodelovanja. Korejska delegacija je obiskala tudi DO Kondenzatorji v Semiču.

Pogovor je, čeprav na zelo visoki strokovni ravni tekel sproščeno in predvsem zelo konkretno. Najprej je Gojmir Blenkuš predstavil gostom Iskro in delovno organizacijo Industrije elementov, nato pa so prešli na konkretna vprašanja.

Pavle Gazi je poudaril, da je obisk delovne skupine CK ZKJ delaven. Ni to nikakršno kontroliranje, ampak predvsem konkretna priprava na prihodnjo sejo CK ZKJ, ki bo obravnavala vprašanje gospodarstva in večje učinkovitosti, akumulacije ter uravnovešenja zunanjetrgovinske dejavnosti naše države.

Ugotovili so, da je Iskra že po svoji razsežnosti nujno naravnana na izvoz, saj proizvaja več kot lahko proda doma v Jugoslaviji. Ima že uravnovešeno relacijo izvoz—izvoz, še več izvažva več kot uvažva. Isto velja za Industrijo elementov, ki ima v srednjeročnem načrtu celo cilj prevesti izvoz: uvoz v sorazmerju 2—1 v korist izvoza.

Žal pa se takoj odpira vprašanje stimulacije izvoza, saj nihče v državi ne more rentabilno izvažati brez te sti-

Preveč sredstev iz gospodarstva se prelija v negospodarstvo

Še zaključni pogovor pred tovarno.

(Nadaljevanje s 1. strani)

zlasti za večje naložbe in seveda tudi solidarnostno v času, ko gre eni tovarni slabše.

Gostom so prikazali tudi največjo skupno naložbo iz združenih sredstev v Iskri — mikroelektroniko. Ta strateški projekt, ki je pomemben ne le za Iskra, ampak za vso našo skupnost, je Iskra zgradila zato, da bi ostala na vrhu razvoja in, da bi dohajala tehnologijo v svetu.

Dotaknili so se tudi vprašanj delitve proizvodnih programov v jugoslovanski elektronski industriji. Še vedno je preveč prekrivanja, kar ima negativne posledice ne le na domačem trgu, ampak še bolj pri izvozu. Vse preveč

proizvajalcev se zateka h kratkoročnim proizvodnim usmeritvam, kar kaže konjunktura. Posledica tega pa so dolgoročno neusmerjeni in zato tudi nerentabilni programi, zlasti na nekaterih področjih.

Načeli so še vrsto konkretnih problemov, na katere so odgovarjali tovariši iz Centralnega komiteja ZKJ. Seveda pa vsega ni bilo mogoče rešiti in to tudi ni bil namen srečanja. Razgovor je pokazal, da je Iskra na pravi poti, da pa je še mnogo problemov, ki jih Iskra sama ne more rešiti, ampak jih bo treba reševati v okviru širokih družbenopolitičnih skupnosti.

FY

vanje kakovosti z ocenjevanjem kakovosti novih izdelkov, planiranjem kakovosti pri proizvodnji in pri nabavljanju, nadzor kakovosti med proizvodnjo, povratne informacije o kakovosti, motiviranje kakovosti, krožki kakovosti, izobraževanje za in ob kakovosti ter organizacijska vprašanja.

Predavanje bo v nemščini, vendar ga bodo spremljale razlage uporabljanih pojmov in kratke obrazložitve posameznih poglavij referata.

Na koncu bo čas rezerviran za diskusijo in vprašanja.

V nadaljevanju bo na osnovi dogovora z vojno kontrolo referat o postopku spremljanja električnih izdelkov v razvojni fazi.

V tem prispevku bodo poudarjene tiste temeljne in tudi preventivne zahteve, ki v največji mogoči meri zagotovijo kakovost pri razvoju.

Naslednji prispevek, o katerem bomo bolj natančno poročali v prihodnji številki, je pripravil strokovni team iz vrst Iskrašev. Imenovali so ga „Model za obvladovanje kakovosti električnih sistemov“. Vsekakor je tim, ki je na pripravi modela sodeloval, zbral domače in tuje izkušnje na tem področju, jih uredil in obdelal in bo rezultat v obliki modela prikazal.

Zvedeli smo od članov tima, da bomo skušali z modelom prikazati in osvetliti probleme, ki nastopajo pri kakovosti sistemov in nakazati pot, tako organizacijsko kot vsebinsko pot za sistematično reševanje.

Zadnji del posvetovanja je posvečen zakonskem urejanju področja kakovosti in storitev.

Zakonodaja v zadnjem času vedno bolj določeno posega v področje kakovosti in storitev (Zakon o standardizaciji, o obligacijah, o prometu blaga in storitev s tujino itd.).

Za nas izhajajo iz tega določene obveze, ki jih moramo poznati ter upoštevati pri našem delu. Zato bo tudi ta del posvetovanja od potrebne varnosti za udeležence. Posebej bodo obdelana vprašanja, ki izhajajo iz organiziranosti naše prodaje in skupnega izvoza.

Naj na koncu ponovimo. Kakovosti izdelkov smo v Iskri vedno posvečali veliko pozornost. Prav je, in za to akcijo tudi pozdravljamo, da smo na tem področju vedno bolj in bolj aktivni, saj je enotno nastopanje s široko kakovostjo naših izdelkov temelj naše stalne prisotnosti na domačih in tujih tržičih.

MAK

Relativno dober četrletni rezultat

Temeljne organizacije združenega dela DO Kondenzatorji v Semiču leto za letom občutno povečujejo obseg svojega poslovanja. S prav takšnimi povečanimi nalogami so začeli letošnje poslovno leto. V to nas prepriča že bežen pogled v letošnji gospodarski načrt, po katerem nameravajo letos uresničiti za 23 % večji obseg proizvodnje od lanske, medtem ko nameravajo obseg svoje prodaje na zunanja tržišča povečati kar za 26 %. To slednje je za DO Kondenzatorji še posebno pomembna naloga, saj si morajo zagotoviti zadostna devizna sredstva za uvoz reprodukcijskega materiala, katerega za svojo proizvodnjo uvažajo nad 60 %, zlasti z zahoda.

Gospodarski načrt za l. 1979 predvideva, da bodo v Kondenzatorjih dosegli za 29 % večji celotni prihodek od doseženega v preteklem letu. Prav tako bo po predvidevanjih za 18 % večja masa sredstev za osebne dohodke. Le-ti naj bi se letos v povprečju dvignili za 15 %, glede na povprečne lanske, letošnje poslovne obveznosti pa bodo uresničili s povprečno za 7 % večjim številom zaposlenih delavcev, pri čemer se s tako povečanim delovnim kolektivom posebno želijo izogniti nadurnemu delu, razen v najnujnejših primerih, ko bi ga terjale obveznosti do naročil.

Poglejmo zdaj, kako so se v letošnjimi poslovnimi obveznostmi v DO Kondenzatorji v Semiču spoprijeli v prvem trimesečju.

Temeljne organizacije DO Kondenzatorji so v prvih treh letošnjih mese-

cih dosegle celotni dohodek v višini 153.446.000 dinarjev, kar je za 28 % več kot v enakem obdobju preteklega leta. Največji porast celotnega prihodka so dosegli v TOZD Elektronski kondenzatorji in sicer 33 %, medtem ko so ga v TOZD Energetski kondenzatorji dosegli 21 %, v TOZD Mehanski deli in naprave pa 23 %.

V tem obdobju so dosegli 23 % načrtovanih porabljenih sredstev, pri čemer so največ — 31 % dosegli v TOZD Elektronski kondenzatorji, najmanj v TOZD Energetski kondenzatorji in 23 % v TOZD Mehanski deli in naprave. Dohodek delovne organizacije je bil v prvih treh letošnjih mesecih za 37 % višji od lanskega v enakem obdobju, oz. 28 % načrtovanega za l. 1979, pri čemer je na višino doseženega dohodka vplivala počasnejša rast stroškov.

Še boljši uspeh je bil dosežen pri čistem dohodku, ki je v dobršni meri zaradi nižjih obveznosti za davke in prispevke dosegel v prvem trimesečju 30 % načrtovanega letnega čistega dohodka. Najboljši dosežek v tem pogledu je prav tako dosegla TOZD Elektronski kondenzatorji — 40 % letnega čistega dohodka, medtem ko sta TOZD Energetski kondenzatorji ter Mehanski deli in naprave dosegli 266 oz. 24 % načrtovanega čistega dohodka za l. 1979.

V obdobju januar—marec 1979 so dosegli za 26,545.000 dinarjev izvoza, kar je sicer za 27 % več kot v lanskem

(Nadaljevanje na 3. strani)

Posvetovanje o kakovosti sistemov

Kakovost izdelkov, seveda tudi Iskrinih, je zagotovo eden najpomembnejših činiteljev dobrega gospodarjenja in uspešnega razvoja. V Iskri posvečamo temu problemu vso potrebno pozornost in tehtnost, o čemur morda najbolje pričča Iskrino posvetovanje o problematiki kakovosti pri proizvajanju kompleksnih elektrotehničnih sistemov, ki bo 24. maja v Ljubljani.

Na naši 1. konferenci o kakovosti, ki je bila v decembru 1978, smo pregledali in ocenili, kakšno je splošno stanje na področju kakovosti, tako pri izvozu, kot tudi na domačem tržišču.

Ugotovili smo, da zahteve tako na domačem, kot tudi na tujem tržišču naraščajo in da se moramo bolje organizirati, moramo bolj hitro in predvsem koordinirano — ne pa vsak sam in neracionalno premagovati nastale težave. Le tako bomo tudi vnaprej kos vedno višjim zahtevam, tako v profesionalni kot tudi širokopotrošni elektrotehniko.

Že na tej konferenci je glavni direktor DO Avtomatika Stane Preskar predlagal, da bi na posebnem strokovnem posvetovanju pregledali problematiko kakovosti pri proizvajanju kompleksnih elektrotehničnih sistemov, da bi na osnovi teh ugotovitev pristopili — tako pri Avtomatiki, kot tudi v drugih organizacijah k sistematičnemu izvrševanju. Predlog je bil sprejet in posvetovanje je pred nami.

Organizator tega posvetovanja je DO Avtomatika ob pomoči področja kakovosti SOZD.

Datum je določen s 24. 5. 1979 v Ljubljani, prvo sporočilo o vsebini in programu posvetovanja pa je že dostavljeno vsem DO Iskre.

Vsekakor bo zanimivo, da si nekoliko bolj podrobno ogledamo sam program posvetovanja.

Po krajšem uvodnem delu in otvoritvi bo imel uvodni referat Van der Touw, švicarski strokovnjak za področje kakovosti elektrotehničnih izdelkov. Kot so nam organizatorji vedeli povedati, bo van der Touw v svojem prispevku „Zagotavljanje kakovosti“ obdelal naslednje teme:

— Razlaga in obravnava osnovnih pojmov kakovosti in zanesljivosti

— določanje stroškov zanesljivosti in garancije

— procenti napak pri nakupu elektronskih elementov in priporočila pri nakupovanju

Planiranje sistemov za obvlado-

Tole je vse, kar smo predstavili na Gospodarskem razstavišču.

Dober dan, žalost

Ne, za Iskrino stojnico in za to, kar smo predstavili na pravkar končani IV. mednarodni razstavi — „Tehnika za okolje 79“, ne najdem boljše ocene, kot pa je naslov znane uspešnice francoske pisateljice Francoise Sagan.

Prva misel, in želja, ki me je spreletela ob pogledu na Iskrino siromašnost, povrh še na neurejeno si-

romašnost, je bila, da bi na Gospodarsko razstavišče prišel predsednik kolegijskega poslovodnega organa SOZD Iskra Jože Hujs in, milo rečeno, povprašal naše fante, če se imajo pravico igrati z imenom naše sestavljene organizacije.

Neurejena stojnica, povrh vsega pa še „Iskrin“ izdelek, ki sploh ni bil Iskrin in morda tudi nikoli ne bo — panel silicijevih sončnih celic, ki je dajal glede na osvetljenost različno napetost, v odvisnosti od te napetosti pa se je prizigal display — je bil edini „razstavni“ artikel, ki smo ga bili sposobni predstaviti na sejmu.

Izstopala, in to v slabem pomenu besede, pa ni le Iskra. Na GR je kar mrgolelo neokusno urejenih stojnic, slovnično nepravilnih napisov, pa napisov v tujih jezikih itd. Marsikateremu razstavljalcu, zlasti v hali B, je bilo, kot so sami povedali, resnično neprijetno. Dosti bolje je bilo v osrednjem prostoru sejma, v hali A in v njenih prizidkih.

Pravijo, da si je razstavo „Tehnika za okolje 79“ od 7. do 12. maja ogledalo okoli 30.000 obiskovalcev. Če jim je ta prireditelj omogočila, da so se seznanili z nujnostjo boja proti onesnaževanju in razvrstjenosti človekovega okolja, če jim je razstava dala misliti, kaj je vse treba storiti za varčevanje z energijo, potem je vsekakor dosegla namen. Pa čeprav ni pokazala skoraj ničesar novega, kot njena predhodnica. LD

Sestavljene organizacije združenega dela

(IZVLEČEK IZ POROČILA DRUŽBENEGA PRAVOBRANILCA SAMOUPRAVLJANJA SR SLOVENIJE)

III.

KAZALCI USPEŠNOSTI IN SOZD

Za presojo uresničevanja splošnega ekonomskega načela uspešnosti poslovanja organizacij združenega dela je potrebno iskati ustrezne kazalnike oz. merila, saj dosedanja, kljub njihovem velikemu številu, niso pokazala zanesljivih ugotovitev o uspešnosti poslovanja glede na dane pogoje.

Zato je potrebno izbrati več kazalnikov (sintetične kazalnike) in jih ugotavljati vse hkrati, sicer so podatki lahko parcialni, ipd.

V analizi so povezano uporabljani naslednji kazalniki uspešnosti:

- dohodek na delavca,
 - dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi,
 - celotni prihodek v primerjavi z uporabljenimi obratnimi sredstvi.
- Uporabljeni pa so še kazalniki, ki kažejo:
- pogoje pri pridobivanju dohodka,
 - kako je bil razporejen ustvarjeni dohodek oz. čisti dohodek,
 - povprečno uporabljena poslovna sredstva na delavca,
 - povprečno uporabljena osnovna sredstva.

Pri razporeditvi čistega dohodka pa so uporabljeni naslednji kazalniki, ki kažejo ali se osebni dohodki gibljejo skladno z doseženim dohodkom:

- osebni dohodki in sredstva skupne porabe na delavca,
- čisti osebni dohodek na delavca,
- razporejeni čisti dohodek na delavca.

Kazalniki delitve čistega dohodka, ki kažejo na skrb za razširjanje materialne osnove dela so:

- interna akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi,
- delež interne akumulacije v dohodku,
- sredstva za reprodukcijo v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi.

Analiza uspešnosti po izbranih kazalcih iz delitve dohodka ter čistega dohodka primerja poslovanje SOZD s poslovanjem celotne panoge dejavnosti, v katero sodi SOZD, čeravno ta primerjava ni ocenjena kot najprimernejša.

Ugotovitve

- Podatki kažejo, poleg razlik v rezultatih poslovanja, opravljenosti in stopnje akumulacije (npr. v SOZD elektrokovinske in strojne industrije), da SOZD ne glede na pogoje poslovanja in dosežene rezultate, dosegajo osebne dohodke in sklad skupne porabe na zaposlenega približno v istem obsegu. Osebnih dohodkov se v veliko primerih gibljejo neodvisno od uspešnosti poslovanja.
- Odstopanja v primerjavi s panogo niso znak dobrega ali slabega gospodarjenja, ker SOZD, ki so označene kot istovrstne dejavnosti, poslujejo pod zelo različnimi pogoji in dosegajo tudi zelo različne rezultate. Vzroki za to so:
- v okviru DO so TOZD različnih dejavnosti, ki imajo različne pogoje gospodarjenja ter zato tudi različne rezultate (Mercator kot trgovinski SOZD ima tudi gostinstvo in predelovalno industrijo),
- skupni npr. ugodni rezultati so včasih posledica uspešnejšega poslovanja posameznih istovrstnih DO, ki bi dosegale enake rezultate tudi, če bi bile združene.

Uspešnosti SOZD tudi ne moremo ocenjevati tako, da rezultate gospodarjenja v SOZD primerjamo s poprečjem ene ali več panog. Lahko pa ti podatki služijo kot:

- ocena, s kolikšnim družbenim kapitalom upravljajo delavci TOZD in DO, združeni v SOZD;
 - izhodišče za spremljanje poslovanja za večletno obdobje.
- Kazalnike kaže zato uporabiti le za posamezno delovno organizacijo, kjer lahko ugotavljamo oziroma primerjamo njeno uspešnost pred in po združitvi v SOZD. Seveda pa je potrebno ob tem ugotoviti, če so ti rezultati tudi posledica dogovorov v samoupravnih sporazumih o združevanju.

Pri tem are upoštevati, da se nekateri rezultati pokažejo šele dolgoročno. Zato je potrebno ugotavljati, v kakšni meri so v SOZD določene in se tudi izvajajo tiste institucije, ki so glavno vodilo združevanja dela in sredstev.

Te pa so predvsem:

- dosežena stopnja sodelovanja po načelih skupnega prihodka,
- dosežena stopnja sodelovanja po načelih skupnega dohodka,
- stopnja medsebojne solidarnosti,
- stopnja skupnega rizika, ipd.

Na osnovi konkretnih podatkov je potrebno ugotavljati ali se opredeljene prvne v praksi tudi izvajajo. Tak pristop pa zahteva analizo vsake posamične SOZD, ker so pogoji med njimi tako različni, da njihovih rezultatov ne moremo ocenjevati z istimi merami.

IV.

SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI V SOZD

Iz ocene najpomembnejših samoupravnih aktov (skupno bi naj bi jih bilo 7), izhajajo naslednje ugotovitve:

- V posameznih samoupravnih sporazumih o združevanju v SOZD so določila, ki govorijo o samoupravnih splošnih aktih, zelo splošna (ne upoštevajo čl. 71, 384, 385, 404 ZZZ in pa 13, 34, 48 čl. Zakona o temeljnih sistema družbenega planiranja).
- Službe pogosto sploh nimajo podatkov ali evidenc o sporazumih, s katerimi lahko SOZD urejajo medsebojna razmerja pri ustvarjanju skupnega prihodka.
- Skoraj polovica SOZD ni sprejela programov uresničevanja zakona o združenem delu (po 660. členu), drugod pa so ti ostali neuresničeni.
- V 21 ali 39 % SOZD uporabljajo sporazume, ki so bili sprejeti pred ZZZ; od teh imajo pripravljene osnutke 4 SOZD, predloge pa 6 SOZD. V 11 SOZD pa sporazumov ne pripravljajo.
- Sporazumov o osnovah plana nima 63 %, plana SOZD 887 %, smernic za tekoče plansko leto pa 70 %.
- Večina SOZD ima en sam planski akt, misleč, da to zadostuje.
- Neuskajane statute ima 22 % SOZD, brez njih pa je 32 %.
- Samoupravna sporazuma o medsebojnih odnosih med delavci TOZD in DSSS nima 24 % SOZD. V teh primerih se DSSS financirajo iz konta materialnih stroškov.

Prejeli so nagrado sklada Borisa Kidriča

Navigacijski sistem predstavlja novost, da izpolnjuje zahteve letalske navigacije v vseh pogojih glede smeri pristajanja. Posebnost sistema je v kombinaciji elementarnih anten in v visoki točnosti sevalnega snopa.

Z originalnimi rešitvami so izvedeni tudi elektronski sklopi, dosežena je visoka stabilnost izhodne moči in nizka popačenja v ekstremnih klimatskih pogojih. Sistem je že v proizvodnji in tudi v uporabi.

To je bila kratka uradna utemeljitev, po kateri je komisija Sklada Borisa Kidriča namenila eno izmed nagrad naslednjim sodelavcem TOZD IPT in sicer: Stanku Gajšku, Juriju Hribovšku, Marku Rebolju, Stanislavu Lampetu, Mitji Zornadi, Dragu Logarju, Petru Benediku in Evstahiju Modru za izum „Razvoj in realizacija navigacijskega sistema za instrumentalno vodenje letal“.

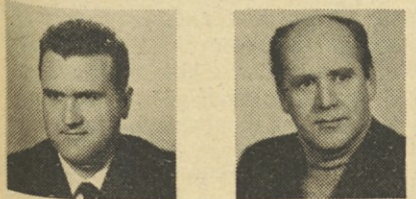
Uradna utemeljitev sama premalo pove o prizadevanjih, dolgotrajnem preučevanju, mozganju in preizkušanju tega, za sodobno letalstvo tako pomembnega navigacijskega sistema. Kdo bi mogel natančno sešteti ure in dneve, ki so jih našti sodelavci TOZD IPT preživeli v skupnem delu in naporih, da bi svojo zahtevno in odgovorno nalogo uspešno rešili. Vse njihovo delo, požrtvovalnost, znanje, zlasti pa resnost, s katero so se lotili svoje naloge, so bili kronani s pričakovanimi uspehi, kar jim nedvomno pomeni največje zadoščenje, visoko priznanje pa hkrati dokazuje, da se je bilo za rešitev sprejete naloge vredno potruditi.

Pomemben del sodobne opreme letališč je navigacijski sistem za instrumentalno vodenje letal pri pristajanju, ki ga sestavljata dva navigacijska navpična radijska označevalca. Prvi izmed njiju, nosi oznako M75T-S je tisti del sistema, ki pilotu v pristajajočem letalu posreduje natančne podatke o njegovi razdalji do začetka pristajalne steze. Drugi, to je pahljačasti radijski označevalac z oznako M75TE-S pa pilotu letala označuje prelet, določenih orientacijskih točk na zemlji.

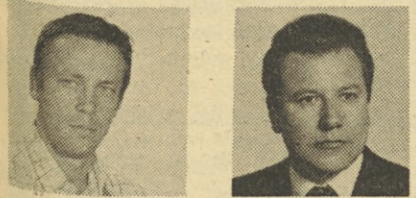
Elektronski del sistema sestavljajo amplifirano moduliran oddajnik z ustreznim kodiranim modulatorskim zapisom, naprava za avtomatski preklon in signalizacijo delovanja ter naprava za daljinsko upravljanje sistema. Antenski del sistema z zahtevanim smernim diagramom pa sestavljata oddajna in monitorska antena.

Naloga je terjala navigacijski sistem predvsem za potrebe vojaškega letalstva, kjer so zahteve po zanesljivosti delovanja in natančnosti še veliko večje zaradi ekstremnih klimatskih pogojev v katerih mora sistem delovati brezhibno. Hkrati mora sistem izpolnjevati tovrstne mednarodne predpise, za potrebe vojnega letalstva pa mora biti tudi takšen, da ga je mogoče kar najhitreje prestaviti tudi na alternativna, to je rezervna letališča.

Sodelavci IPT so pri reševanju te naloge morali najti vrsto originalnih rešitev, zato ni čudnega, če so pri tem prijaviteli kar pet

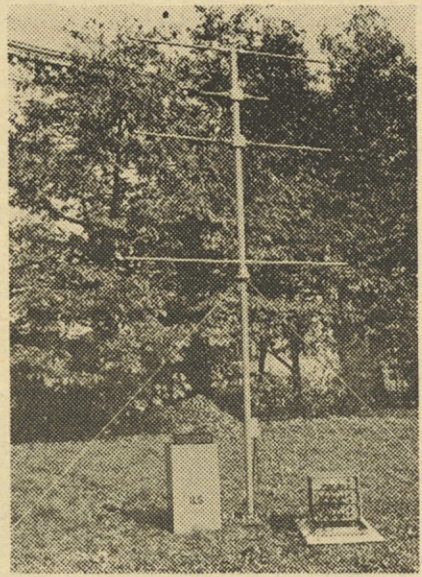

Stanko Gajšek. Jurij Hribovšek.

Marko Rebolj. Stanislav Lampč.

različnih patentov. Med dograjevanjem sistema pa so seveda opravili dolgo vrsto preverjanj, laboratorijskih meritev in praktič-

Na našem posnetku je celotni navigacijski sistem za instrumentalno vodenje letal M75T-S, za katerega so sodelavci TOZD IPT prejeli letošnjo nagrado Sklada Borisa Kidriča.

Mitja Zornada.

Drago Logar.

Peter Benedik.

Evstahij Moder.

nih preizkušenj z vrsto borbenih letal JVL. Vse to obvezno in zahtevno delo so razumljivo lahko uspešno opravili edinele s skupinskim delom. Nedvomno so bili svoji nalogi kos in končno smo dobili sistem navpičnih radijskih označevalcev, ki je prvi in edini domači navigacijski sistem, ki ga že s pridom uporabljajo na naših letališčih.

Upoštevač doseženo maloserijsko proizvodnjo tega sistema, nadalje precejšnje raziskovalno-razvojne stroške in težko finančno stanje, v katerem se je ob sedanji reorganizaciji znašla TOZD IPT, se avtorji nagradnega izuma namesto za denarno nagrado, ki jim gre za izum navigacijskega sistema, bolj ogrevajo, naj bi jih nagradili z izrednim, nagradnim dopustom.

Vsekakor je nagrada skupina sodelavcev IPT znova dokazala visoko raven domačega znanja, zato jim tudi mi iskreno čestitamo in želimo še veliko novih uspehov.

—J.C.—

Še o zadnji skupini naših letošnjih nagradencev Sklada Borisa Kidriča: Matjažu Leskovšku, Mirku Curku, Desanki Jagarinc in Francu Bojcu, prav tako iz TOZD IPT pa prihodnjič.

INDUSTRIJA KONDENZATORJEV, SEMIČ

Relativno dober četrletni rezultat

(Nadaljevanje z 2. strani)

prvem trimesečju, vendarle pa samo 19 % načrtovanega letošnjega izvoza.

Pri izvoznih dosežkih je treba poudariti, da se je v prvih treh mesecih poslabšalo razmerje med izvozom na konvertibilno in klirinško področje. Nedoseganje izvoza na konvertibilno področje sicer po svoje ugodno vpliva na trimesečno poslovanje, pomeni pa zaradi manj ustvarjenih deviznih pravic hkrati nevarnost za preskrbo z uvoznim materialom v naslednjem obdobju.

Končno še beseda o zalogah. V celoti so v prvem četrletju le-te narasle za 17 % s tem, da so med njimi najbolj narasle zaradi investicij zaloge nedokončane proizvodnje v TOZD Mehanski deli in naprave. Na splošno pa v primerjavi z dosežki v zadnjih letih pa tudi v primerjavi z letošnjim gospodarskim načrtom so trimesečni rezultati ugodni, saj pri tem ne smemo

pozabiti, da je bilo poslovanje v teh letih vselej nekje na meji rentabilnosti.

K takšnemu poslovanju v obdobju januar-marec 1979 pa so prispevali mnogi činitelji, kot uspešna prodaja iz zaloga in iz skladišča B, dvig storilnosti dela, uvajanje novih tehnoloških dosežkov v proizvodnjo, neizpolnjevanje izvoznega načrta in s tem večja prodaja na domačem trgu, kjer dosegajo boljše prodajno ceno gotovih izdelkov.

Če se bo izpolnjevanje gospodarskega načrta vsaj v takšnih okvirih nadaljevalo tudi v naslednjih trimesečjih leta, lahko z gotovostjo pričakujemo, da bo DO Kondenzatorji letos ustvarila ugodno in trdno osnovo za svoj nadaljnji razvoj, dobre možnosti za delitev dohodka in zagotovila ustrezno razširjeno reprodukcijo.

In marljivost delovnega kolektiva je za doseg takšnih ciljev prav gotovo dovolj trdno jamstvo.

—J.C.—

V SKLADU S SKLEPOM DS SOZD ISKRA OBJAVLJAMO LISTO IZVOLJENIH ARBITROV SOZD ISKRA

ISKRA — Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, Kranj

TOZD Tovarna avtomatskih telefonskih central Kranj	RAČIČ Brane
TOZD Tovarna telefonskih elementov in aparatov Kranj	PLANINŠEK Vili
TOZD Tovarna Števcev Kranj	KEJŽAR Franc
TOZD Tovarna električnih ročnih orodij Kranj	PREZELJ Dušan
TOZD Tovarna stikal Kranj	TRČEK Matevž
TOZD Tovarna merilnih naprav Kranj	ŠEGULA Marjan
TOZD Tovarna sestavnih delov Kranj	PODLIPNIK Edo
TOZD Orodjarna Kranj	BAVEC Milan
TOZD Vzdrževanje Kranj	ŽIBERT Janez
TOZD Nabavna organizacija Kranj	GLAČ Janez
TOZD Prodajna organizacija Ljubljana	ORAŽEM Dušan
TOZD Razvojno tehnološki center Kranj	GABRON Janez
TOZD Delavska restavracija Kranj	FORNAZARIČ Janja
TOZD Tovarna telefonskih enot Blejska Dobrava, Jesenice	POHAR Tomaž
TOZD Montažno servisna organizacija Ljubljana	KEPIC Mirko
TOZD Tovarna optičnih in steklopihaških izdelkov Ljubljana	PIVKOVIČ Mladen
TOZD Tovarna računalnikov Kranj	MARN Bojan
TOZD Tovarna mehanizmov Lipnica, Kropa	GAŠPERŠIČ Alojz
TOZD Tovarna merilnih instrumentov Otoče, Podnart	KRISTAN Franc
TOZD Elektrooptika Ljubljana	AVBELJ Stanka
TOZD Inštitut za prenosno tehniko Ljubljana	KAVALAR Marjan
TOZD Tovarna elektronskih naprav Ljubljana Stegne	TRAVEN Matjaž
TOZD Tovarna elektronskih instrumentov Horjul	PAJNIČ Andrej
Delovna skupnost skupnih služb Kranj	KRISTAN Janez

ISKRA — Industrija elementov za elektroniko, Ljubljana, Stegne

TOZD Tovarna elektrolitov-Elektroliti Mokronog	ŠUNTA Franc
TOZD Tovarna feritnih materialov-Feriti Ljubljana	BEŠTER Viktorija
TOZD Tovarna keramičnih kondenzatorjev KEKO Žužemberk	PEČAR Zdenko
TOZD Tovarna tehnične keramike-Keramika Ljubljana	JANIČIJEVIČ Dragoljub
TOZD Tovarna kovinskih magnetov-Magneti Ljubljana	MILORADOVIČ Miodrag
TOZD Tovarna naprav in orodij-Naprave in orodja, Ljubljana	MILIČ ing. Ivan
TOZD Tovarna polprevodnikov-Polprevodniki Trbovlje	GROŠELJ Roman
TOZD Tovarna specialnih elementov in materialov-SEM Ljubljana	VERBIČ Božidar
TOZD Tovarna uporovnih elementov-Uporovni elementi, Šentjernej	KRAŠNA Jože
Delovna organizacija Mikroelektronika v ustanavljanju, Ljubljana	MODIC Mirko
Delovna skupnost skupne službe Ljubljana	KOČMAN Marija

ISKRA — Industrija baterij ZMAJ, Ljubljana

ISKRA — Industrija širokopotrošnih izdelkov Škofja Loka

TOZD Tovarna antenskih naprav Antene Vrhnika	IGL Silvo
TOZD Tovarna radijskih sprejemnikov-Sprejemniki, Sežana	MOŽE Marjan
TOZD Tovarna elektromotorjev in gospodinjskih aparatov Elektromotorji Železniki	BANDELJ Bojan
TOZD Tovarna gospodinjskih aparatov — Gospodinjski aparati, Škofja Loka	BOGATAJ Janez
TOZD Tovarna televizijskih sprejemnikov TV Pržan, Ljubljana	GUMILAR Štefan
TOZD Tovarna za montažo elektromotorjev — Montaža Spodnja Idrija	ŠTURM Mišo
TOZD Prodaja Ljubljana	ROZMAN Franc
Delovna skupnost skupne službe Škofja Loka	FRIŠKOVEC Tone

ISKRA — Industrija avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica, Šempeter pri Novi Gorici

TOZD Tovarna malih zaganjalnikov Nova Gorica	VEDEOT Lucijan
Šempeter pri Gorici	ŠPAČAL Silvo
TOZD Tovarna velikih zaganjalnikov Nova Gorica	BIZJAK Matej
Šempeter pri Gorici	
TOZD Tovarna generatorjev in elektronike Nova Gorica, Šempeter pri Gorici	
TOZD Tovarna delovnih sredstev Nova Gorica	

(Nadaljevanje na 4. strani)

Sami sporazumi, ne glede na njihovo kvaliteto še ne pomenijo zadostne podlage za oceno posamezne SOZD, saj je bilo v razgovorih ugotovljeno, da se tudi dobri sporazumi v praksi SOZD ne uveljavljajo.

1. Samoupravni sporazumi o združitvi v SOZD

- a) V sporazumih ni veliko protizakonitih določil, vendar so ta zgrajena v večini le na zakonskih določilih o SOZD. Zato se njihova vsebina kaže bolj kot hotenje po integriranosti zaradi zunanega izgleda, ne pa za uresničevanje vsaj minimalnih ciljev integracije.
 - Zapisanim ciljem združevanja ne sledijo tudi določila o njihovi izpeljavi oz. o drugih aktih, ki naj bi jih v ta namen sprejeli. To velja tako za področje planiranja kot za družbenoekonomske odnose v ustvarjanju skupnega dohodka, itd.
 - Pogosto se v ciljih prepletajo možne skupne ekonomske, tehnološke in socialne naloge s skupnimi oziroma združenimi funkcijami.
 - Večina določil o skupnih ciljih je programskih oz. takšnih da lahko veljajo na vseh ravneh in oblikah združevanja. Le v posameznih sporazumih je najti opredeljene naloge npr. za področje tehnologije, ekonomije in socialnih pogojev.
 - Razbrati je tudi določila o „samostojnosti“ DO po združitvi v SOZD, o „neodtujljivosti njihovih poslov“ in ohranjanju „svojega pravnega statusa“. Ob tem pa ni najti določil, kaj obvezno združujejo, skupno opravljajo, ipd.

b) Dejavnost SOZD

Dejavnost SOZD je praviloma avtomatičen seštevek dejavnosti DO in celo TOZD, kar je pa tudi posledica nedorečenosti določil o skupnih ciljih, dejavnosti in nalog.

c) Dejavnost skupnega pomena

Pogosto je najti določila o ustanovitvi ali pa o združitvi delovne organizacije kot organizacije skupnega pomena, kar pa ni dovolj razdelano v nadaljnjih členih. Tako ni pojasnjen status takšne dejavnosti, način pridobivanja celotnega prihodka, sedež, ipd.

Zaradi tega nastajajo težave.

- ko je potrebno skupne dejavnosti organizirati,
- ko je potrebno take dejavnosti financirati oz. predvideti merila in način financiranja.

Te težave pa so tudi posledica dejstev, da odnose v svobodni menjavi dela sploh premalo proučujemo in razvijamo, ampak predvsem kritiziramo.

Zelo zaostaja oblikovanje organizacij skupnega pomena za **blagovni promet** in urejanje dohodkovnih odnosov na tem področju, kar povzroča pogoste spore (t. im. Comasi).

Raziskave in znanost ostajajo dejavnosti vsake delovne organizacije posebej, četudi so zaradi tega neuspešni tako pri temeljnih kot pri aplikativnih raziskavah.

č) Družbenoekonomske odnose

Pogosto je v to poglavje samoupravnih sporazumov vključeno tudi planiranje, ali pa ga obravnavajo v okviru samoupravljanja. Družbenoekonomske odnose so v glavnem opredeljeni le z določili iz zakona o združenem delu in s takimi, ki se sklicujejo na kasnejše, posebne akte, s katerimi bodo urejali posamezne odnose (npr. rezerve). Takšna nesmotnost ima za posledico kopico sporazumov in referendumov za njihovo sprejemanje.

— **Združevanje dela in sredstev za razširitev in izboljšanje materialne podlage dela** je v glavnem opredeljeno z načeli, ki pojasnjujejo, dbo to področje urejal poseben sporazum kot podlaga posamičnim sporazumom o namenski združitvi dela in sredstev. Veliko je tudi ponavljanja 87-87 čl. zakona o združenem delu in določil o sklepanju posebnih sporazumov o medsebojnih razmerjih pri udeležbi v skupnem prihodu za vsako investicijsko posebej. Posamezni sporazumi pa SOZD ne dajejo možnosti, da je nosilka planskih pobud za uresničevanje medsebojnih odnosov pri skupno ustvarjenem dohodku.

— **Združevanje sredstev za druge namene.** Pogosto se kot merilo prispevka pojavlja odstotek iz čistega dohodka, ponekod pa je to prepuščeno planu ali posebnemu sporazumu.

Najbolj sporna so tista določila, pri katerih niso navedeni niti viri, način, obseg, postopki, niti ustrezni nameni združevanja (npr. za kreditiranje, DSSS). Sicer pa v SOZD ni veliko združenih sredstev; še največ združujejo za skupna glasila, informiranje in delo samoupravnih organov.

Namenom in načinom združevanja sredstev, ki lahko pomenijo odu-

jevanje in niso v skladu z zakonom, kaže posvetiti več pozornosti. Posebej pa kaže analizirati realizacijo teh združenih sredstev.

— **Medsebojni dohodkovni odnosi.** Noben samoupravni sporazum ne dopušča možnosti, da bi DO pridobivala del dohodka ali sploh celotni prihodek tudi s svobodno menjavo dela. Dalje, praktično ni nobenih določil o kreditnih razmerjih (44. čl. Zakona o bančnem in kreditnem sistemu) ali o možnosti uveljavljanja sporazumov o o dogovorjenih cenah. Zelo majhno število sporazumov določa vidike socialno-ekonomske solidarnosti ter delovanje rezervnih sredstev v primerih težav in izgub.

d) Samoupravno organiziranje in odločanje

Na tem področju je precej protizakonitih določil. Velikokrat (v vsakem drugem primeru) gre za omejevanje pravic delavcev zaradi t. im. „racionalnosti“ postopkov, sestankov organov, itd., pa tudi za povrnitev.

— Delavski sveti

Določila o številu delegatov v delavskem svetu niso sporna, razen v primerih, ko je protizakonito določeno:

- da ima DO poleg svoje delegacije še delegata iz delovne skupnosti skupnih služb;
- (Delegat ima lahko le DSSS sestavljene organizacije združenega dela.)

— veččlanske delegacije DO v DS se volijo zaradi „praktičnosti“, ne pa zato, da bi se seje udeležil najbolje pripravljen delegat. Poleg DS imajo SOZD še izvršilne odbore in le v posameznih primerih določajo več izvršilnih odborov, čeravno bi tak način dela omogočal večjo strokovnost.

— **Organi samoupravne delavske kontrole** so izvoljeni v vseh SOZD, vendar vsebina delovanja ni usmerjena na to raven.

— Odločanje

Nedosedlosti se pojavljajo pri določanju večine oz. soglasja. Tako je določena npr. absolutna večina tudi v primerih odločanja, ko je sicer obvezno soglasje. So pa tudi primeri, ko o odločanju sploh ni določil. V enem primeru delavski svet celo odloča in verificira proizvodne programe in plane podpisnic.

(Dalje prihodnjič)

Trideset uspešnih let Stikal

Trdno v spominu so mi ostale besede enega od vodilnih delavcev v Iskri Commerce, ki je na nekem srečanju pred meseci poudaril, da je Iskrina tovarna stikal iz Kranja ena redkih v Iskri, ki je v svoji zunanjetrgovinski dejavnosti poslovno disciplinirana, zaradi izjemne kakovosti njenih izdelkov pa tudi nima nobenih reklamacij.

In ta kolektiv praznuje prav danes, v petek, 18. maja izredno častljiv jubilej – 30. obletnico delovanja. Prvi začetki izdelovanja stikal v kranjski Iskri segajo v tista poveljna leta, ko so na sedanjem „dvorišču“ kranjske Elektromehanike vedrili pod eno streho vsi – tisti, ki so izdelovali števec, stikala ali pa ročna orodja.

Večja prelomnica je bilo za stikala leto 1962. Takrat so se namreč v tovarna Špik, ki se je dotlej ukvarjala s konfekcijo, odločili za preučitev delavcev za elektromehanska dela. Mnogi od teh delavcev so v Stikalih še danes. Seveda pa je „stari“ Špik dal tudi streho novi tovarni stikal, ki se je takrat še imenovala Kontaktor. Izdelovala je zlasti paketna stikala.

Iz leta v leto se je večalo tudi znanje delavcev v tovarni, sad tega pa je bila osvojitve določenih vrst kontaktorjev. Ze takrat je dozorevalo spoznanje, da je spekter stikalne tehnike izredno razsežen in da ga ni moč obvladovati s skromnim lastnim znanjem, najmanj pa v proizvodnem smislu. Prav zato so se v tovarni odločili za navezavo tesnejših poslovnih odnosov z vzhodnonemškim Zdru-

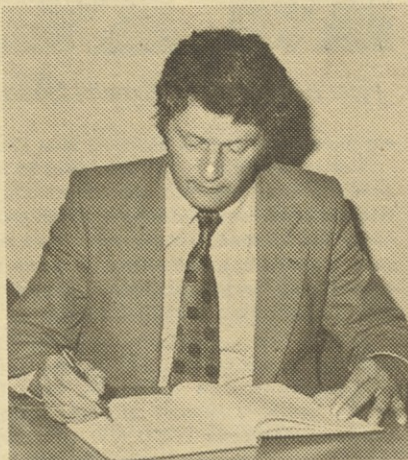
njem delavskih tovarn VVV-AG. Začetki tega sodelovanja, ki segajo v leto 1957 so temeljili zgolj na tržnem odnosu. Menjava med obema partnerjema je trajala nekako 10 let. V tem času so se odločili za navezavo še tesnejših odnosov ter tako leta 1967 podpisali prvo dolgoročno kooperacijsko pogodbo.

Tista leta po sklenitvi pogodbe se je Iskrin Kontaktor usmeril zlasti v proizvodnjo takšnih stikal, ki jih je naše tržišče najbolj potrebovalo. Šlo je za manjše količine razvojno in proizvodno zahtevnejših stikal, kot so na primer odklopniki do 3000 amperov, težki kontaktorji, bremenska stikala, kontaktorji itd. Za vzhodnonemškega partnerja pa je takrat Iskra izdelovala in še vedno izdeluje – krmilne kon-

taktorje, paketna stikala in enopolne avtomate.

Hkrati s proizvodnim asortimanom je v Stikalih dozorevalo tudi lastno znanje, poleg tega pa je Iskra okrepila še sodelovanje z visokošolskimi ustanovami in inštituti, pa tudi drugimi sorodnimi stikalnimi firmami v svetu. Pri tem bi omenili zlasti firme Fanal, Condor in Marquardt.

Podpisali so tudi več licenčnih oziroma poslovno-tehničnih pogodb ter se bolj razširili proizvodno-prodajni program. Njegova hrbenica je še vedno kontaktor do 250 amperov, zatem ročno komandno stikalo – paketno odmično, instalacijsko stikalo – enopolni avtomati, mikrostikala, motorska zaščitna stikala itd.

Peter Kobal - direktor TOZD Stikala.

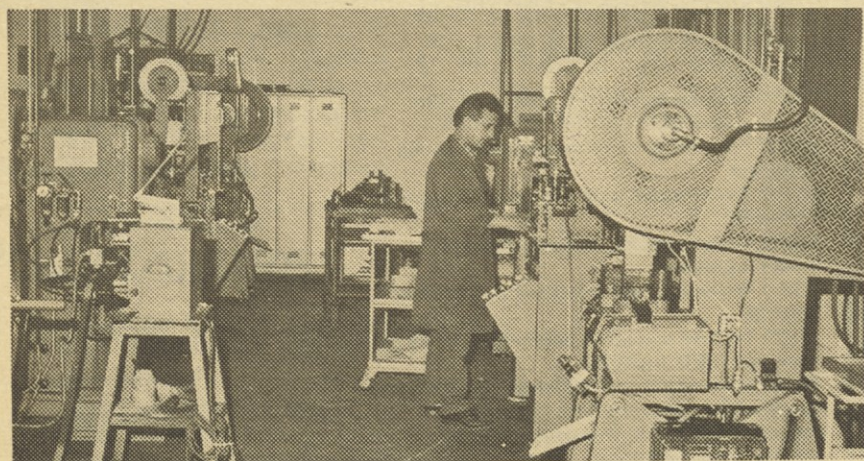
Montaža stikalnih naprav.

leti pa so začeli, seveda, tudi „šparati“. Lani so izdelali že za 307 milijonov dinarjev različnih stikal, s čimer so proizvodni načrt presegli za 15%. Izvozili so za 2 milijona 460 tisoč dolarjev, in to zlasti v Nemško demokratično republiko. Uvoz je bil nekoliko večji, kajti na jugoslovanskem tržišču ni moč dobiti kakovostnejših reprodukcijskih materialov za proizvodnjo stikal, kot so na primer termoplastične mase, kontaktni materiali itd. Poleg tega so uvažali tudi določena (diferencialna) stikala, in sicer v okviru poslovno tehničnega sodelovanja s firmo Condor iz ZRN. Ta stikala bo kranjski kolektiv začel izdelovati sam prihodnje leto.

Vsekakor je treba zapisati, da

Kot že rečeno, je v Stikalih zaposlenih 375 delavk in delavcev. Večina jih je iz Kranja in bližnje okolice, nekaj pa se jih vozi tudi iz bolj oddaljenih krajev. Podobno kot drugod, se tudi v Stikalih srečujejo s problemi prevoza, pa otroškega varstva, pomanjkanjem stanovanj, družbene prehrane, zaradi zastarelosti „Špika“ tudi s problemom slabo urejenih sanitarnih prostorov in garderob, velik problem je trenutno tudi centralno ogrevanje itd.

Seveda pa ne smemo tudi mimo številnih uspehov, ki jih delavke in delavci Stikal dosegajo na področju družbeno-političnega delovanja in samoupravljanja. Trenutno so v ospredju sindikata dohodkovni odno-

Avtomatska izdelava priključkov.

DO ELEKTROMECHANIKA
TOZD STIKALA
Zaposlenih: 375 delavk in delavcev
Lokacija: dve na Savski cesti ena na Savski loki
Oddelki: razvoj, tehnološka priprava z orodjarno, gospodarska priprava proizvodnje, proizvodnja, tehnična kontrola, oddelek za ekonomiko in splošni oddelek.
Dejavnosti: proizvodnja sestavnih delov, proizvodnja stikal, proizvodnja stikalnih naprav
Direktor: Peter Kobal

Izdelava podsestavov v okviru kranjskega „dvorišča“.

Ta program pa seveda ni bil njihova izključna domena. Že pred 15 leti so namreč začeli s proizvodnjo krmilnih naprav in prav tej proizvodnji danes namenjajo veliko pozornosti. Gre zlasti za krmilne naprave za procese v industriji.

Razvoj elektrotehnike je še kako vplival na spremembe v tovarni stikal. Odrzil se je zlasti v tem, da so začeli razvijati stikala, ki niso temeljila zgolj na mehanskem načelu delovanja, pač pa tudi na elektronskem. Plod teh raziskovalnih naporov sta stopniščni avtomat in stikalo za temperaturo zaščito.

Glede prihodnosti se v Stikalih dobro zavedajo, da na lovorikah še zdaleč ne smejo spati. Zato intenzivno iščejo elektronske rešitve za dosedanje mehanske, čeprav ocenjujejo, in to svetovne analize tudi potrjujejo, da bo v prihodnjih desetih letih še vedno prevladovalo elektromehansko stikalo.

Pretežni del razvojnih moči so v Stikalih usmerili v raziskovanje zahtevnejših stikal na elektronskih rešitvah ter vakuumskih stikal, skratka naprav z večjo zanesljivostjo ter daljšo življenjsko dobo. Izjemno pozornost namenjajo kot že rečeno tudi obvladovanju industrijskih procesov.

Tovarna stikal deluje zdaj na treh lokacijah – v „Špiku“ v matični tovarni in še v enem majhnem prostoru nedaleč od „Špika“. Prav ta razdrobljenost je tudi njihov najhuji problem. V Stikalih je zdaj zaposleno 375 delavk in delavcev, od tega več kot polovica žensk in nekako polovica mladih.

Kljub manjšim nihanjem, so v Stikalih vsa ta tri desetletja poslovali uspešno. Lahko zapišemo, da je bila ekonomičnost njihovega poslovanja sprva drugotnega pomena in so vsa pozornost namenjali bolj količinam, z

izvozni uspehi uvrščajo „Stikala“ na 13. mesto v Iskri, verjetno pa bodo to „srečno“ mesto obdržali tudi letos.

Uspehe na proizvodnem področju so nadaljevali tudi v prvih štirih letošnjih mesecih, ko so vrednost načrtovane proizvodnje presegli za 8% ter izvozili za nekaj manj kot milijon dolarjev stikal. Ta izvoz je sicer za 9% večji, kot v enakem obdobju lani, vendar pa so načrtovali še večjega. V obdobju januar-april je zlasti porastel izvoz v dežele tretjega sveta in na italijansko tržišče.

V Stikalih zalog ne poznajo, čeprav bi jih po vseh normativih nekaj le morali imeti.

Veliko pozornosti namenjajo v Stikalih tudi investicijam. V prihodnjih treh – štirih letih nameravajo vložiti v preurejanje prostorov ter v nakup opreme, strojev in naprav okoli 300 milijonov dinarjev.

V niški regiji tri elektronske ATC

Pomembno srbsko industrijsko mesto Niš se zadnja leta izredno naglo razvija. Čeprav je bilo ustanovljeno že v predkrmskem času – Rimljani so ga imenovali Naissus – se od tedaj ni bistveno opomoglo. V času bizantinske in srbske oblasti je bilo pomembno trgovsko in prometno križišče, nato pa so ga Turki degradirali v nekaj večje selo.

Danes je Niš mesto s 180 tisoč prebivalci in središče za 290 naselij na teritoriji 3.000 km².

Spriču nagle rasti industrije v mestu so potrebe po zvezah zelo ve-

like in tudi že do sedaj problem komutacije niso zanemarjali. Niš premore trenutno 35 tisoč telefonskih priključkov in ima tako za našo državo kar ugodno poprečje 19 telefonov na 100 prebivalcev.

V mestu deluje že nekaj let Iskrina elektronska tranzitna centrala. Medkrajne tranzitne zveze so se zato zelo izboljšale. Sedaj je na vrsti razširitev celotnega telefonskega omrežja v okviru PTT regije. V Boru, znanem rudarskem središču, bo Iskra montirala kombinirano lokalno avtomatsko telefonsko centralo tudi elektronske vrste. Sedaj pa je podjetje PTT iz Niša podpisalo pogodbo z Iskra še za novo rajonsko centralo za niško predmestje Kriva Livada II.

Nova metaconta bo programsko upravljala s pomočjo računalnika tretje generacije in prostorsko komutacijo na temelju hermetično zaprtih kontaktov. Imela bo zmogljivost 6.000 osnovnih priključkov za približno 10.000 telefonov. Iskra jo bo vključila v javni promet čez slaba tri leta. Mesto Niš naj bi po tem času imelo že poprečje 27 priključenih telefonov na 100 prebivalcev. Marjan Kralj

ISKRENA HVALA

za denarno pomoč in iskrene želje v času moje bolezni, ter za prvomajske čestitke se iskreno zahvaljujem socialni komisiji pri sindikalni konferenci ELEKTROMECHANIKE. Pavla Ilijaš

V SKLADU S SKLEPOM DS SOZD ISKRA OBJAVLJAMO LISTO IZVOLJENIH ARBITROV SOZD ISKRA

(Nadaljevanje s 3. strani)

- Šempeter pri Gorici
- TOZD Tovarna vžigalnih tuljav Bovec
- TOZD Tovarna žarnic Ljubljana
- TOZD Tovarna avtoelektričnih vžigalnih sistemov Tolmin
- TOZD Tovarna odlitkov Komen
- TOZD Komercialna Nova Gorica, Šemoeter pri Gorici
- TOZD Inštitut za avtoelektriko Nova Borica
- Šempeter pri Gorici
- Delovna skupnost skupne službe Nova Gorica
- Šempeter pri Gorici
- Delovna skupnost za skupne zadeve
- Delovna skupnost – 1
- TOZD Sestavni deli in delovna sredstva
- TOZD Naprave in elementi za energetiko in teleinformatiko
- TOZD Stikalni in zaščitni elementi
- TOZD Programska stikala in releji
- TOZD Elektrospojna vezja (ELA)
- TOZD Napajalne naprave (TNN)
- TOZD Avtomatske in varilne naprave (SVN)
- TOZD Orodja
- Delovna skupnost–2
- TOZD Razvojni inštitut
- TOZD TRženje
- TOZD Sistemi

- ŠTEFANIČ Drago
- TRAMPUŽ Robert
- BUDNA Pavel
- LEBAN Milan
- ŠČUKA Bogdan
- STOPAR Tone
- MOZETIČ Oton
- LOVRIČ Bojan
- BABŠEK Jože
- BAVEC Niko
- PIRC Rudi
- ŽABKAR Rudolf
- PERHAJ Rudolf
- SKLEDAR Milan
- ADAMIČ Danijel
- ZAJC Božidar
- REMSKAR Stane
- VRANKAR Alojz
- SEŠEK Pavle
- KUMER Matevž
- LUŠNIC Rajko

- ISKRA – Industrija kondenzatorjev Semič
- TOZD Tovarna elektronskih kondenzatorjev Semič
- TOZD Tovarna energetskih kondenzatorjev Semič
- TOZD Tovarna mehanskih delov in naprav Semič
- Delovna skupnost skupne službe Semič

- ZORC Slovenko
- KOPINIČ Božidar
- ČRNIČ Drago
- MARENČIČ Anton

- ISKRA – Commerce, Ljubljana, Trg revolucije
- TOZD Zunanja trgovina Ljubljana
- TOZD Domači trg, Ljubljana
- TOZD Servis Ljubljana
- TOZD Marketing Ljubljana
- TOZD Zastopanje tujih firm Ljubljana
- Delovna skupnost skupne službe Ljubljana

- FON Stane
- PERENIČ Marko
- VIDMAR Božo
- ZORNIK Milan
- HASLL Tomaž
- HUJS Štefan

- ISKRA – Inštitut za kakovost in metrologijo Ljubljana

KOBE Marjana

- ISKRA – Biro za industrijski inženiring, Ljubljana

- ISKRA – Center za avtomatsko obdelavo podatkov Ljubljana

OSTERMAN Elizabeta

- ISKTA – Invest servis – Vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb Ljubljana

STEGNAR Miro

- ISKRA – Šolski center Kranj

PIŠKUR Karl

- Delovna skupnost skupnih služb SOZD ISKRA

ŠAVLI Janko

Sestavljanje naprave za asfaltno bazo.

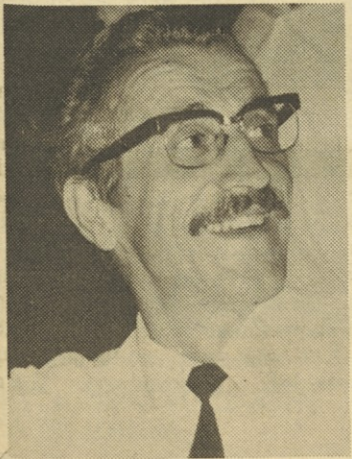
S podpisa pogodbe med PTT Subotica in Iskra.

Dodatna pogodba s PTT Subotica

Minuli teden so predstavniki Iskre in PTT Subotica podpisali v Kranju pogodbo o razširitvi central v omrežni skupini te delovne organizacije. Gre za celoten inženiring — od izdelave opreme, montaže do vključevanja 7.000 novih priključkov v promet. Vrednost del znaša okoli 80 milijonov dinarjev, pogodbene obveznosti pa bo Iskra realizirala do konca prihodnjega leta. Pogodbo so podpisali direktorji posameznih temeljnih organizacij v okviru delovne organizacije Subotica ter direktor prodaje komutacij v DO Elektromehanika Peter Jamnik.

Po slovesnosti ob podpisu pogodbe smo zaprosili glavnega direktorja PTT Subotica Josipa Olaha za krajši pogovor. V njem nam je predstavil njihov kolektiv ter nas seznanil s prizadevanji, da bi bile vrste „čakajočih na telefon“ čim krajše in da bi imeli čim boljše zveze. Josip Olah nam je dejal

Pavlu Rinku v slovo

Ob nenehnem delovnem vrvežu nam je zastal dih, ko smo zvedeli, da je ugasnilo Pavletovo življenje, ki je bilo tako tesno povezano z nami, z Iskro in njenim razvojem. Poznali smo ga kot prijatelja in neumornega delovnega tovariša na delovnem mestu, v samoupravnih organih in političnih organizacijah, posebno pa še kot predsednika sindikata naše delovne organizacije.

Ob tem spominu delimo žalost z njegovo družino, ki ji je bil vzoren mož in oče. Njegova resnost, poštenost in dobrohotnost je plemenitila njegovo delo, preudarnost in izkušnje pa njegovo delovno učinkovitost.

V Iskri se je zaposlil že v njenem začetku in smo ga šteli za enega izmed njenih pionirjev. Njegovo ime pa je še vedno živo povezano z njegovo — Rinkovo — ročno delavnico.

Da ne bomo naštevali poveljmo, da je vse svoje življenje, ki ga je preživel med nami, vložil v razvoj Iskre, v razvoj naših samoupravnih in medsebojnih odnosov.

Pri tem ga je plemenitila izredna značajnost, vztrajnost in zaupanje v moč delavskega razreda, iz katerega je Pavle izhajal in mu je tudi sam v celoti z vsem srcem pripadal.

Ko z žalostjo v srcu ugotovljamo usodnost prerano pretrgane niti njegovega življenja pa bomo mi trajno negovali njegove ideale, njegovo delavnost, njegov spomin.

Sindikalna konferenca
ISKRA Elektromehanika

Prvi seminar v okviru ISIP

V okviru projekta ISIP — Informacijski sistem izvoznega poslovanja, je bil pred dnevi v Ljubljani, točneje v Iskrini poslovni stavbi, prvi seminar. Namenjen je bil zlasti informacijskem sistemu v poslovnem sistemu, takšen pa je bil tudi naslov predavanja profesorja z ljubljanske Ekonomske fakultete dr. Ivana Turka. Spregovoril je predvsem o tem, kako so informacijski sistemi organizirani v naših Delovnih organizacijah in družbi kot celoti ter kako se morajo ti sistemi razvijati, da bi zagotovili potrebno reprodukcijo in razvoj. Profesor Turk se je pri tem osredotočil zlasti na informacijski sistem, v združenem delu.

Seminarja so se udeležili vodilni predstavniki zunanjetrgovinskega poslovanja s področja informatike iz Iskre, Gorenja, Slovenijalesa in Krke, torej članic projekta ISIP.

O tem projektu bomo v našem glasilu še obširno pisali. Nekaj podatkov o njem sta nam že dala vodilna delavca v Iskri Commerce Marcel Božič in Vito Soukal.

Lado Drobež

Pravilna pot serviserjev

Minuli teden je bila v Ljubljani problemska konferenca vseh poslovodij Iskrinih servisov, ki jih imamo trenutno na 21 lokacijah v Jugoslaviji, še letos pa se bo njihovo število povečalo na 29. Poleg poslovodij servisov so se zasedanja udeležili tudi novi individualni poslovodni organi TOZD Servis Miro Stegnar, ki je prevzel dolžnost s 15. majem, ter član kolegijskega poslovodnega organa Iskre-Commerce Jože Cvar in direktor DSSS v Iskra Commerce Franc Borko.

Najpomembnejša točka dnevnega reda konference sta bila vsekakor poročilo in obravnava o poslovanju serviserjev v letošnjem prvem četrtletju. O tem je spregovoril analitik v Servisu Božo Vidmar.

Najhuji problem, ki trenutno pesti Iskrine servise, so vsekakor kadri. Občutijo zlasti pomanjkanje tistih kadrov, ki predstavljajo tako imenovano mezo strukturo v posameznih servisih. To pomanjkanje se odraža v tem, da morajo poslovodje servisov delati dejansko vse: od vodenja serviserjev do materialnega in finančnega poslovanja. Konferenca v Ljubljani je opozorila, da so prav poslovodje servi-

Zastavljene naloge moramo uresničiti

Predsednik kolegijskega poslovodnega organa Iskre Commerce Ilja Medič je v ponedeljek, 14. maja v popoldanskem času sklical poslovodni kolegij vodilnih in vodstvenih delavcev, predsednikov samoupravnih organov in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij te delovne organizacije. Seznanil jih je s poslovanjem Iskre Commerce v letošnjih prvih štirih mesecih. Pri tem je poudaril, da so v Iskri Commerce med obravnavo poslovnih rezultatov v prvem trimesečju, pa tudi v prvih štirih mesecih ugotovili, da se sicer rezultati gibljejo v okviru načrtovanih, da pa se že nakazujejo določene negativne tendence. Le-te bi lahko v primeru, če ne bi podvezli določenih ukrepov, bistveno ogrozile letošnji poslovni rezultat Iskre Commerce.

O problemih, ki preprečujejo, da bi Iskra Commerce še bolje poslovala, smo v našem glasilu že obširno poročali. Kljub temu naj tudi tokrat na kratko opozorimo na previsoko zaposlovanje, visoke poslovne stroške, izredno visoke zaloge in terjatve, pa na slabo likvidnost, prenizko akumulacijo ter previsok disproporc med uvozom in izvozom.

V Iskri Commerce so že sprejeli ukrepe za izboljšanje poslovanja. Povečati nameravajo zlasti prodajo tako na domačem kot zunanjem tržišču ter obseg servisnih storitev. Poslovno nalogo bo povečala tudi temeljna organizacija Zastopstva. Med ukrepe so uvrstili še prizadevanja za znižanje zalog in terjatev ter stroškov, kot tudi ukrepe za ustavitve ekstenzivnega zaposlovanja.

Lado Drobež

sov preobremenjeni, hkrati pa tudi niso strokovnjaki za vsa področja, ki jih morajo opravljati.

V nadaljevanju so udeleženci preučili izvajanje sklepov predhodne konference poslovodij servisov. Tudi to zasedanje je bilo v Ljubljani, in sicer v začetku tega leta ob spejmanju gospodarskega načrta poslovanja TOZD Servis v letu 1979. Ugotovili so, da so večino sklepov prejšnje konference že uresnili, nekaj pa jih izvajajo zdaj.

Konferenca se je nadaljevala s poročili vodij posameznih organizacijskih enot v TOZD Servis. Peter Merlak je spregovoril o delu tehničnega sektorja v zadnjem obdobju, zlasti o investicijah, Jernej Kuharič se je dotaknil predvsem kadrovske problematike, cen in gospodarjenja, Marjan Podstudenšek pa je spregovoril o prekrbovanju servisov z rezervnimi deli.

O izvajanju gospodarskih načrtov TOZD in sanacijskega programa so poročali tudi vodje posameznih servisov. Iz njihove razprave lahko na kratko povzamemo, da domala povsod uspešno uresničujejo ta pomembna dokumenta. Večje ovire imajo le zaradi višjih cen rezervnih delov ter vse večjega asortimana.

Na konferenci je beseda stekla tudi o novem predlaganem načinu stimuliranja delavcev v tej TOZD Iskre Commerce. Novi pravilnik je trenutno v javni obravnavi. Od obstoječega se razlikuje zlasti v tem, in to je njegova prednost, da predvideva obračunavanje stimulacije za manjše organizacijske enote in upošteva solidarnost manjših organizacijskih enot, ki poslujejo v okviru servisnih obratov na ravni TOZD in DO.

Lado Drobež

Zavidna kakovost Zmajevih baterij

Področni kolegij za kakovost v SOZD Iskra se je pred dnevi sešel na 20. sejo, in sicer v delovni organizaciji Zmaj. Kot je znano, imajo člani kolegija zasedanja vsakič v drugem kolektivu, da bi se tako kar najbolje seznanili z organiziranostjo služb kakovosti pa tudi s problematiko, ki je ponekod na tem izredno pomembnem področju naše uspešnosti, še vedno pereča.

O organizaciji in skrbi za kakovost v Zmaju sta članom kolegija spregovorila direktor Zmaja Milan Slemnik in vodja službe kakovosti Bogomir Miščič.

V Zmaju so namenili kakovosti svojih izdelkov izredno pozornost.

Prav zato ni nič presenetljiv podatek, da od 10.000 prodanih baterij kupci reklamirajo v poprečju manj kot eno baterijo. Služba kakovosti v Zmaju je v zadnjem obdobju doživela nekaj manjših sprememb, pogojena pa je bila s formiranjem dveh temeljnih organizacij in DSSS. V obeh TOZD v Ljubljani in Šentvidu pri Stični so ustanovili operativni kontroli. Njuno področje dela je spremljanje in nadziranje kakovosti v vseh obdobjih delovnega procesa, hkrati pa obravnava tudi reklamacije. V delovni skupnosti skupnih služb so ustanovili skupino za kontrolo tehnologije, obdelavo podatkov in nadzor.

V Zmaju so obveščanje o kakovosti vpeljali na treh ravneh. Prvi krog je v neposredni proizvodnji, obsega pa zajemanje in evidentiranje podatkov o kakovosti. Namenjen je neposrednemu vodenju proizvodnje. V drugem krogu obravnavajo že delno obdelana dnevna poročila. Le-ta služijo za pomoč pri izvajanju takojšnjih akcij za zagotavljanje kakovosti. Namenjena so zlasti vodjem obratov, pripravi dela in izmenovodjem. V tretjem krogu obravnavajo mesečna poročila s podatki o poprečni kakovosti, izmečku in stroških ter predloge akcij za povečanje kakovosti. Ta poročila so namenjena delavcem v razvoju, nabavi, prodaji, službi vzdrževanja, skratka vodstvenim in vodilnim delavcem.

Področni kolegij za kakovost SOZD Iskra je v nadaljevanju seje preučil potek priprav na bližnje strokovno posvetovanje o kakovosti, ki ga bo 24. maja organizirala DO Avtomatika. Namenjeno bo analiziranju problemov na področju zagotavljanja kakovosti električnih sistemov.

Člani kolegija so na seji v DO Zmaj izvršili še končno redakcijo Samoupravnega sporazuma o kakovosti ter se dogovorili o nadaljevanju ciklusa izobraževalnih seminarjev. Prvi tak seminar je že bil v Avtoelektriki, drugega pa bo konec tega meseca, ali v začetku junija organizirala kranjska Elektromehanika. Tretji seminar bo septembra v Ljubljani in sicer v dogovoru med IEZE, Široko potrošnjo in Avtomatiko, četrta izobraževalni seminar pa bo neke na Dolenjskem, udeležili pa se ga bodo predstavniki delovnih organizacij IEZE, Kondenzatorji in Avtomatika.

Ciklus seminarjev je namenjen vodjem kontrolnih služb, oz. njihovim sodelavcem. Na osnovi vseh štirih seminarjev bo področni kolegij za kakovost na pomlad prihodnje leto organiziral izobraževalne seminarje vseh profilov, ki delajo na področju kakovosti.

D.R.

ISKRA COMMERCE LJUBLJANA objavlja prosta dela in vabi k sodelovanju

TOZD ZASTOPSTVA TUJIH FIRM

EKONOMSKEGA TEHNIKA za izvajanje prodajnih akcij, samostojno prodajanje blaga iz konsignacije, vodenje izvedbenega dela prodaje

POGOJI:

- končana Ekonomska srednja šola
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- pasivno znanje angleškega jezika

EKONOMISTA za samostojno prodajanje principalovih izdelkov, izvajanje akcij in koordiniranje

POGOJI:

- končana Ekonomska fakulteta I. ali II. stopnje
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- opravljena ZT registracija, ali izpolnjeni pogoji za ZT registracijo

- aktivno znanje nemškega jezika

TOZD DOMAČI TRG

ADMINISTRATORJA za opravljanje administrativno evidenčnih del.

POGOJI:

- končana Dvoletna administrativna šola
- zaželjene delovne izkušnje

EKONOMSKEGA TEHNIKA za opravljanje administrativno komercialnih del.

POGOJI:

- končana Ekonomska srednja šola
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE

DIPLOMIRANEGA EKONOMISTA za samostojno izdelovanje gospodarskih načrtov in analiz izvajanja

POGOJI:

- končana Ekonomska fakulteta II. stopnje
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

EKONOMSKEGA TEHNIKA za statistično urejanje podatkov

POGOJI:

- končana Ekonomska srednja šola
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

TOZD SERVIS

DIPLOMIRANEGA ELEKTRO INŽENIRJA za popraviljanje in vzdrževanje COM aparatov in MIRAKOD printerjev (na terenu)

POGOJI:

- končana Elektro fakulteta II. stopnja šibki tok
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- opravljen vozniški izpit B kategorije
- aktivno znanje angleškega jezika

ELEKTROTEHNIKA za montažo, popraviljanje in vzdrževanje manj zahtevnih protipožarno varnostnih naprav

POGOJI:

- končana Tehniška elektro šola, šibki tok
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
- opravljen vozniški izpit B kategorije

Za vsa navedena dela se sklepa delovno razmerje za nedoločen čas, s 3-mesečno poizkusno dobo. Kandidati naj pošljejo ponudbe in dokazila o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi na naslov: ISKRA COMMERCE Kadrovska služba, Ljubljana, Topniška 58.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana.
V.d. glavni urednik Mitja Tavčar, odgovorni urednik: Dušan Željeznov, tehnični urednik: Janko Colnar — Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Špela D'žtrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Boris Čerin DO (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE) in Marko Rakušček (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon: 24-905, int. 48 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Razpis letovanja v Iskrinih domovih v sezoni 1979

Rezervacije — prodajo letovanj za domove Iskre sprejemamo direktno na naslov: ISKRA INVEST SERVIS, Dejavnost za rekreacijo in letovanje, 61000 Ljubljana, Ilirska 27. Tel.: 325-587, 325-589.

NAČIN PRIJAVE: Prijavite se lahko osebno na Ilirski 27 v Ljubljani ali po telefonu, vendar le za informacije o prostih terminih letovanja in potrditev le-teh. Na osnovi telefonske potrditve je treba izpolniti PRIJAVNICO, katero moramo prejeti najpozneje v 6 dneh po telefonski potrditvi rezervacije. Istočasno pa se mora vplačati celoten znesek letovanja, drugače se rezervacija ne upošteva. Na podlagi vplačila izstavimo napotnico za letovanje. Vse koristnike prosimo, da upoštevajo predpisani postopek prijave, v nasprotnem primeru ne prevzamemo nobene odgovornosti.

BREZ NAPOTNICE IZDANE OD NAŠE SLUŽBE NE MORE NIHČE NA LETOVANJE!

VPLAČILA SO MOŽNA:

osebno na blagajni v Ljubljani, Ilirska 27, na žiro račun: Iskra Invest servis: 50101-601-17218 ali po pošti: Iskra Invest servis, Ljubljana, Ilirska 27
Na nakazilih obvezno napisati namen nakazila!

NAČIN ODJAVE:

Upoštevamo samo pisemne odjave. Pri odgovori do 20 dni pred nastopom letovanja zadržimo 100 din od 19 do 10 dni pred nastopom letovanja zadržimo 150 din od 9 do 3 dni pred nastopom letovanja zadržimo 40 % celotnega vplačanega zneska. 2 dni oz. če se ne udeležite letovanja pa 60 % celotnega vplačanega zneska.

TERMINI IZMEN — DUGI OTOK

I. GRUPA		II. GRUPA		III. GRUPA	
Datum izmene		Datum izmene		Datum izmene	
od	do	od	do	od	do
1. 19. 6.	29. 6. izv. sez.	20. 6.	30. 6. izv. sez.	21. 6.	1. 7. izv.
2. 29. 6.	9. 7.	30. 6.	10. 7.	1. 7.	11. 7.
3. 9. 7.	19. 7.	10. 7.	20. 7.	11. 7.	21. 7.
4. 19. 7.	29. 7.	20. 7.	30. 7.	21. 7.	31. 7.
5. 29. 7.	8. 8.	30. 7.	9. 8.	31. 7.	10. 8.
6. 8. 8.	18. 8.	9. 8.	19. 8.	10. 8.	20. 8.
7. 18. 8.	28. 8.	19. 8.	29. 8.	20. 8.	30. 8.
8. 28. 8.	7. 9. izv. sez.	29. 8.	8. 9. izv. sez.	30. 8.	9. 9. izv.

ZASEBNI ŠOTORI

23. 6.	2. 8.
2. 7.	12. 8.
13. 7.	22. 8.
23. 7.	

CENIK PAKETOV — DUGI OTOK

	SEZONA		IZVEN SEZONE	
	odrasli	otroci roj. v letu 1969 in kasneje	odrasli	otr. roj. v l. 69 in kas.
10-dnevni paket				
Opremljeno bival.	1.725	1.040	1.325	890
Lastni šotor (domače zemljišče)	1.375	890	1.055	740
Najeto zemljišče	1.575	940	1.125	780
Lastni šotor				

Paket vsebuje: 10 polnih penzionov, prevoz po morju v obe smeri in turistično takso.

Navodilo za potovanje v Počitniško naselje ISKRE — Uvala Mir na Dugem otoku

Prevoz Ljubljana—Zadar—Sukošan: z avtobusom ali vlakom, odhodi iz Ljubljane v večernih urah, priporočamo pravočasno rezervacijo voznih kart.

Prevoz Sukošan—Dugi otok (Uvala Mir): odhod ladje ob 8.00 uri zjutraj s pomola v Sukošanu. Predčasno se je treba javiti pri RGOZNICI Anteju — „Bučo“, kjer lastniki osebnih avtomobilov parkirajo svoja vozila v ograjenem in čuvanem prostoru.

TERMINI IZMEN — TRENTA

Datum izmene		Datum izmene		
od	do	od	do	
23. 6. predsezona	30. 6.	28. 7.	4. 8.	
30. 6.	7. 7.	4. 8.	11. 8.	
7. 7.	14. 7.	11. 8.	18. 8.	
14. 7.	21. 7.	18. 8.	25. 8.	
21. 7.	28. 7.	25. 8. izven sezone		1. 9.

CENIK PAKETOV — TRENTA

	SEZONA		IZVEN SEZONE	
	odrasli	otroci roj. v l. 69 in kasneje	odrasli	otroci
7-dnevni paket	1.090	700	880	525

Paket vsebuje: 7 polnih penzionov in turistično takso.

TERMINI IZMEN — POREČ

Datum izmene		Datum izmene		
od	do	od	do	
9. 6.	16. 6. izven sezone	14. 7.	21. 7.	
16. 6.	23. 6. izven sezone	21. 7.	28. 7.	
23. 6.	30. 6. izven sezone	28. 7.	4. 8.	
30. 6.	7. 7.	4. 8.	11. 8.	
7. 7.	14. 7.	11. 8.	18. 8.	
		18. 8.	25. 8.	
		25. 8.	1. 9.	
		1. 9.	8. 9. izven sezone	

CENIK PAKETOV — POREČ

	SEZONA		IZVEN SEZONE	
	odrasli	otroci roj. v l. 69 in kas.	odrasli	otr. roj. v l. 69 in kas.
7-dnevni paket	1.302	882	1.022	742

Paket vsebuje: 7 polnih penzionov in turistično takso.

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame

CECILIJE KOŠIR

se najlepše zahvaljujem sodelavcem produkcije Števcem za izrečeno sožalje, podarjeni venec, cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti ter denarno pomoč.

Hčerka Jana

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega očeta

ANGELE ROBLEK

se iskreno zahvaljujem TOZD Števcem za izrečeno sožalje, podarjeni venec in spremstvo na njeni zadnji poti.

Hčerka Mugerli Anica z družino

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame

FRANCKE PETERLIN

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem TOZD Števcem za izrečeno sožalje in denarno pomoč.

Žalujoča hčerka
Nada Oman

V IEZE BODO TEKMOVALI

Športna komisija v okviru sindikata IEZE bo organizirala izbirne tekme, ki bodo potekale takole:

NOGOMET: Organizator TOZD Upori Šentjerneje (Vinter), športni park Šentjerneje 26.5 ob 10. zborna mesto pred tovarno uporov.

ROKOMET — ženske: TOZD Upori Šentjerneje, športni park Šentjerneje 26.5. (organizator Vinter), zberejo se pred Tovarno uporov ob 10.

ŠAH: TOZD Upori Šentjerneje (Vinter), 26.5. ob 10. kraj tekmovanja bodo povedali ob prihodu.

ROKOMET — moški: TOZD Polprevodniki Trbovlje (Izgoršek), TVD Partizan Trbovlje 19.5. ob 16.

KEGLJANJE — moški: TOZD Polprevodniki Trbovlje, kegljišče Rudarja 19. 5. 1979. ob 9. (Izgoršek).

STRELJANJE (moški in ženske): TOZD Polprevodniki Trbovlje (Izgoršek), Strelsko društvo STT Trbovlje 26. 5. ob 16.

BALINANJE: TOZD SEM Ljubljana (Vapotič), tekmovanje bo v Stegnah 7. pri CEO 18.5. ob 16.

KOŠARKA (moški in ženske): Organizator DSSS (Rajič), na igrišču OŠ France Bevk — Bežigrad, nasproti Ljubljanskih mlekar 19.5. ob 16.

ODBOJKA — ženske: TOZD Keramični kondenzatorji Žužemberk (Maver Geni), 26.5. ob 17., zbor pred staro tovarno.

ODBOJKA — moški: Organizator TOZD Orodjarna (Sever), v TVD Partizan, Tabor 14, Ljubljana 26. 5. ob 17.

NAMIZNI TENIS: Organizator DSSS (Šimonka, ali Štrk, TOZD SEM) Ljubljana. Tekmovanje bo na sedežu Krajevne skupnosti Savsko naselje Ljubljana 26. 5. ob 17.

KF

MLADI ISKRAŠI PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE

V soboto, 12. maja, so se mladi Iskraši — pohodniki odpravili na prvi večji letošnji pohod — na pot okrog žice okupirane Ljubljane. Udeleženci iz različnih Iskrinih TOZD so se v brigado zbrali pred halo Tivoli v Ljubljani, odkoder so se odpravili na startno mesto.

Na dan manifestacije je zažvela vsa Ljubljana. Okrog 60.000 ljudi se je udeležilo. Na pohodu so se zbrali udeleženci iz organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, predstavniki mladine ter učenci in učenke osnovnih šol. Skratka — ljudje so prišli iz vseh koncev Slovenije, in celo iz drugih republik ter inozemstva. Prišli so, da bi z udeležbo dokazali, da niso pozabili slavni dni naše zgodovine, pa čeprav nas od njih deli že dolgo obdobje. Mladi so lahko prav na pohodu marsikaj izvedeli o njih, v tem pa je tudi eden od smislov manifestacije. Ne gre le za obujanje spominov, ne gre le za športno rekreacijo, temveč tudi za ohranjanje in prenašanje tradicij na

ZMAJ ORGANIZATOR „BATERIADE“

Iskrina delovna organizacija Zmaj bo v soboto, 19. maja gostila v Ljubljani športnike — rekreativce iz vseh treh jugoslovanskih tovarnih baterij — Croatie iz Zagreba, Tesle iz Gospiča in, seveda, iz svojih lastnih vrst. Gre za tradicionalno srečanje športnikov teh treh tovarn, katerega gostitelj je vsako leto druga tovarna; lani je bilo v Gospiču.

Otvoritev Bateriade bo pred tovarno Zmaj v Stegnah, po slovesnosti pa si bodo udeleženci najprej ogledali novo Iskrino tovarno baterij. Sama tekmovanja v malem nogometu, namiznem tenisu, kegljanju, streljanju in šahu bodo na igriščih na Taboru, v domu Maksa Perca in v društvu na Pokopalniški ulici v Mostah, razglasitev rezultatov ter podelitev pokalov pa boste v rekreacijskem centru v Tivoliju.

V Zmaju menijo, da se bo Bateriade udeležilo okoli 140 tekmovalcev.

Lani, na tekmovanju v Gospiču se „Zmajevci“ niso najbolje odrezali. Za letos obljublajo, da bo bolje in da bosta „domač teren in publika naredila svoje“. Najvišji cilj jim je letos prehodni pokal, kot priznanje za najboljšo ekipo.

No, bronasto medaljo imajo športniki — rekreativci iz Zmaja ekipno vsekakor zagotovljeno — v Jugoslaviji so trenutno le tri tovarne baterije ...

D.R.

Razpis XV. letnih športnih iger Iskre v Trbovljah

Organizator XV. letnih športnih iger SOZD Iskra v Trbovljah — komisija za šport in rekreacijo pri Koordinacijskem odboru sindikata SOZD Iskra, razpisuje tekmovanja v naslednjih disciplinah:

Za moške	Za ženske
1. nogomet	1. košarka
2. košarka	2. odbojka
3. odbojka	3. rokomet
4. rokomet	4. kegljanje
5. kegljanje	5. streljanje
6. streljanje	6. namizni tenis
7. namizni tenis	
8. balinanje	
9. šah	

Vsaka delovna organizacija SOZD Iskra lahko prijavi po eno ekipo za vsako izmed navedenih športnih disciplin. Na igrah ima prednost tista TOZD, ki je zmagovalka določene discipline športnih iger v delovni organizaciji.

V ekipah lahko nastopajo samo člani delovnih organizacij SOZD Iskra. Delovne organizacije morajo prijavi svoje ekipe do 1. junija 1979. na naslov ISKRA Invest servis — Dejavnost za rekreacijo in letovanje, Ilirska 27 Ljubljana.

Tekmovanje bo 23. in 24. junija 1979 v Trbovljah

Športna komisija sindikata IEZE na delu.

rodno-osvobodilnega boja na mlajši rod.

Na dan pohoda je nad Ljubljano žarelo že skoraj poletno vroče sonce. Pohodnikom se je pot nabiral na obrazu in prah jim je silil v nosnice. Pa se niso kaj dosti menili zato. Celo pesem se je oglasila sem in tja. Dosti prijateljskih besed je bilo, veliko novih srečanj

in poznanstev. Mladi so poklepetali o svojih vsakdanjih težavah in tudi veselih rečeh. Nekaterim je prehitro minilo. Kljub temu, da so na cilj prišli ožuljenih podplatov. Če ne drugega, jim je na koncu ostal občutek pripadnosti v enem, spoznanje neustavljivosti skupnega koraka — in dosti lepih spominov.

Kazimir Mohar

Naši mladi med pohodom.

ISKRA INVEST SERVIS

Dejavnost za oddih in rekreacijo
Ljubljana, Ilirska 27
tel.: (061) 325-587, 325-589
ŽR: 50101-601-17218

PRIJAVNICA

Priimek in ime
DO — TOZDpoklic
točen naslov bivališča
telefon v službitelefon doma

LETOVANJE v (na)
počitniški dom, hotel
v času oddošt. sobešt. ležišč

Prijavljam sebe in sledeče družinske člane:

Priimek in ime leto rojstva

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Datum prijave: Podpis: